

שאלות חזרה – מסכת בבא-קמא (ב.ה.)

שאלות ארוכות

שאלה מס' 1

"תולדותיהן כיוצא בהן או לאו" (ב ע"א)

- א. (1) האם בטומאות דין התולדות כדין האבות? (2) מה מטמא האב? (ב ע"ב)
- ב. לדעת רב פפא: האם בנוזיקין דין התולדות כדין האבות? – פרט בנפרד את הדין לגבי קרן ולגבי שן ולגבי רגל [לפי מסקנת הגמרא]. (ב ע"ב – ג ע"ב)
- תשובה:

- א. (1) תולדותיהן לאו כיוצא בהן. (2) אב מטמא אדם וכלים.
- ב. "אמר רב פפא: יש מהן כיוצא בהן ויש מהן לאו כיוצא בהן". בקרן ובשן - תולדותיהן כיוצא בהן תמיד, ברגל – אין דין הצרורות (=תולדה דרגל) כדין הרגל. (בצרורות משלם חצי נזק, וברגל משלם נזק שלם). [אך שאר תולדות הרגל כדין הרגל]

שאלה מס' 2

"המבעה" (ג ע"ב – ד ע"א)

- א. מדוע רב לא פירש כשמואל ש"מבעה זה השן"?
- ב. (1) מדוע שמואל לא פירש כרב ש"מבעה זה אדם"? (2) מה סבר רב על טענה זו של שמואל [שבתשובתך לחלק (1)]?
- תשובה:

- א. בגלל ש"תנא שור וכל מילי דשור"
- ב. (1) "אי סלקא דעתך אדם הא קתני סיפא (ב-טו ע"ב) שור המועד ושור המזיק ברשות הניזק והאדם". (2) "אמר לך רב ההוא למחשביה בהדי מועדין הוא דאתא".

שאלות קצרות

1. בהלכות שבת: מה דינו של מי שעובר בשוגג על אב ותולדה דידיה (בהעלם אחד)? (ב ע"א) תשובה: "לא מחייב אלא חדא", ולדעת ר' אליעזר חייב שתיים.
2. "הך דהוה במשכן חשיבא - קרי ליה אב, הך דלא הוי במשכן חשיבא - קרי לה תולדה" – על איזו קושיה בא תירוץ זה לתרץ? (ב ע"א) תשובה: "ולרבי אליעזר דמחייב אתולדה במקום אב, אמאי קרי ליה אב ואמאי קרי לה תולדה".

3. "כי יגח אין נגיחה אלא בקרן שנאמר ויעש לו צדקיה בן כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר ה' באלה תנגח את ארם וגו' ואומר בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח" – מדוע למסקנת הגמרא יש צורך גם בפסוק השני? (ב ע"ב)
תשובה: "מהו דתימא כי פליג רחמנא בין תם למועד ה"מ בתלושה אבל במחוברת אימא כולה מועדת היא [אפילו בתחילה ומשלם נזק שלם] ת"ש בכור שורו הדר לו וגו'".

4. מהיכן למדה הגמרא (אגב אורחיה) ש"מועד לאדם הוי מועד לבהמה ומועד לבהמה לא הוי מועד לאדם"? (ב ע"ב)
תשובה: מכך שבאדם נאמר "כי יגח", ובבהמה נאמר "כי יגוף". (-דמשמע נוחה היא הבהמה למות מן האדם)

5. מדוע "עבד ואמה אע"ג דכוונתן להזיק - אפילו הכי פטירי"? (ד ע"א)
תשובה: " שמא יקניטנו רבו וילך וידליק גדישו של חבירו ונמצא זה מחייב את רבו מאה מנה בכל יום"

6. "שמואל אמר: מבעה זה השן" – מדוע לדעת שמואל קרן לא הוזכרה במפורש (בהדיא) במשנה הראשונה במסכת בניגוד לשן ורגל שכן הוזכרו? (ד ע"א)
תשובה: "במועדין מתחילתן קמיירי בתמין ולבסוף מועדין לא קמיירי"